

De Polen kunnen per referendum een vraag beantwoorden die neerkomt op: wilt u meer of minder niet-westerse immigratie?

Posted on 23 augustus 2023 by René ter Steege

Die brutale, ondankbare en xenofobe Polen toch! In hun verzet tegen niet-westerse migranten gebruiken ze een 'chantage-truc', volgens *NRC*, om de Europese Unie onder druk te zetten. De rechtse regering in Warschau houdt immers een referendum over onlangs door de EU gemaakte afspraken.

Burgers betrekken bij een onderwerp dat voor hun land van levensbelang is, foei! Wij in het 'Westen' weten toch dat je zulks moet overlaten aan de boven ons gestelden. Al die negatieve aandacht voor migratie leidt maar tot een 'hysterische cultuurstrijd'.

Kalm Polen tegenover oproer in Frankrijk

De Poolse premier Mateusz Morawiecki maakt zich daaraan schuldig, volgens critici, met een filmpje op sociale media bij de aftrap van de campagne voor het referendum. Hij toont beelden van brandende steden, gewelddadige relschoppers en een zwarte, wild uit zijn ogen kijkende man die aan een mes likt. 'We zien wat er gebeurt in de straten van West-Europa. Wilt u dat dit ook in Polen gebeurt? Wilt u stoppen de baas te zijn in uw eigen land?' vraagt Jaroslaw Kaczynski leider van de regeringspartij Recht en Rechtvaardigheid (PiS).

Kort tevoren, tijdens de rellen in Frankrijk eind juni/begin juli, verstuurde Morawiecki al beelden van een kalm, zonnig Polen met harmonieuze gezinnen die zich verpozen in goed onderhouden parken. Als contrast dienen beelden van het inderdaad verschrikkelijke oproer in Frankrijk, voornamelijk het werk van migrantenkinderen.

De premier heeft nog een appeltje te schillen met de Franse president Emmanuel Macron, die hem begin vorig jaar een 'uiterst-rechtse antisemiet' noemde. Migratie had daar niets mee te maken, maar Morawiecki had Macron de mantel uitgeveegd voor diens contacten met Vladimir Poetin kort na Ruslands invasie in Oekraïne. Dat kwam volgens de premier neer op praten met Hitler.

Macron betichtte de Pool bovendien van steun aan zijn rivale Marine Le Pen. Ook zij wil, als zij in 2027 wél wordt gekozen, het volk per referendum laten beslissen over haar voorstellen om de immigratie en haar gevolgen aan te pakken.

Weigeraar moet per afgewezen illegaal dokken

Ze zal zich kunnen vinden in de vraagstelling van de Poolse volksraadpleging die op 15 oktober samenvalt met de parlementsverkiezingen. Die vraag luidt: 'Steunt u de toelating van duizenden illegale immigranten uit het Midden-Oosten en Afrika onder het gedwongen verplaatsingsmechanisme dat ons wordt opgelegd door de Europese bureaucratie?'

De Poolse wrevel richt zich op het onderdeel van het EU-asiel-en migratiepact dat lidstaten verplicht asielzoekers op te nemen uit landen waar de meesten arriveren. Weigeren kan, maar dan moet de weigeraar per afgewezen illegaal dokken. Polen vindt dat het met de opname van een miljoen Oekraïners al genoeg doet.

Een vooraanstaande Europese natie

De 'illegalen uit het Midden-Oosten en Afrika' staan overigens al aan de Poolse grenzen. Vanuit Wit-Rusland proberen ze binnen te komen, dit jaar gaat het al om 19.000 mensen, tegen 16.000 in heel 2022, aldus onlangs het hoofd van de Poolse grenswacht tegen persbureau Reuters. Die arme drommels worden dus nog steeds, net als in 2021, door de Wit-Russische dictator Aleksandr Loekasjenko, mogelijk aangestuurd door Poetin, ingezet om het buurland te ondermijnen. Een 'hybride' oorlog, met mensen als wapens. Logisch dat Polen zich daartegen afschermt en bewapent, en de druk van mensenrechtenorganisaties weerstaat om de grenzen te openen.

Polen heeft zich sinds de instorting van het communisme razendsnel ontwikkeld en is zeker sinds het begin van de Oekraïne-oorlog uitgegroeid tot een vooraanstaande Europese natie. Een eigenzinnig, soms dwars, land met een sterk nationaal bewustzijn, geschraagd door het katholicisme, hetgeen elders in Europa niet altijd wordt begrepen of gewaardeerd. Of afgedaan als reactionair en bekrompen.

Hoge criminaliteitscijfers

Zo weigert Polen om immigratie uit voorheen de Derde Wereld te beschouwen als een natuurverschijnsel waartegen weinig valt te ondernemen. Het is erin geslaagd, net als het eveneens schandalig geachte Hongarije, om zijn burgers het lot van West-Europeanen te besparen.

Polen reizen dezer dagen veel door Europese landen die worstelen met de gevolgen van immigratie. Burgers eisen er vergeefs stappen om de toestroom te stoppen. In Nederland viel een regering over de kwestie, Frankrijk raakt erdoor steeds verder ontwricht, Groot-Brittannië kan zelfs de instroom van jonge mannen in rubberbootjes niet tegenhouden.

In het nabije Duitsland zien Polen dat Angela Merkels welkomstpolitiek zelfs in provinciesteden als Düsseldorf en Koblenz het straatbeeld ingrijpend heeft veranderd. Ruud Koopmans, hoogleraar sociologie en migratie aan de Humboldt-Universität van Berlijn, vermeldde in zijn boek *De Asielloterij* de hoge criminaliteitscijfers onder deze 'nieuwe Duitsers'. Dit zal de Poolse regering niet zijn ontgaan.

Het asielreferendum gaat in naam uitsluitend over de onlangs bereikte EU-overeenkomst – Polen en Hongarije stemden natuurlijk tegen. Maar in feite luidt de vraag: wilt u meer of minder niet-westerse immigratie? Marowiecki's stemadvies: 'Minder, minder!'

Natuurlijk zweemt het referendum naar opportunisme om de liberale oppositie een hak te zetten. De migratiedeal zou in de praktijk niet eens voor Polen gelden, gezien zijn grootschalige opvang van Oekraïners. En de ultra-conservatieve ideeën van de PiS over abortus, homorechten en andere autoritaire tendensen stuiten terecht op kritiek. (en soms op financiële sancties door de EU). Het verzet tegen de PiS in liberale bolwerken als Warschau en Gdansk is dan ook sterk.

Ook Tusk wil controle over de eigen grenzen terugkrijgen

Het worden, naast het referendum, spannende verkiezingen. Marowiecki's partij is al sinds 2015 aan de macht en strijdt voor een derde termijn. Het Burgerplatform van ex-premier Donald Tusk, volgens rechts een zetbaas van Brussel en Berlijn, kan dat voorkomen. Volgt Tusk, als hij wint, het voorbeeld van Frankrijk en andere door immigratie versjteerde landen? Daar lijkt het niet op. Ook deze vroegere voorzitter van de Europese Raad toonde zich geschokt door de beelden van het Franse oproer.

Volgens de correspondente van de NOS in Midden-Europa kapittelde hij vervolgens in een videoboodschap de regering omdat Warschau buiten Europa arbeidskrachten werft voor werk waar Polen voor passen. Het betreft dan wel 'gecontroleerde migratie', volgens de regering, maar Tusk is er niet gerust op. En stelde in zijn boodschap: 'De Polen moeten de controle over hun land en hun grenzen terugkrijgen.'

René ter Steege *is journalist, schrijver en vertaler.*

Wynia's Week *is onafhankelijk, ongebonden en broodnodig. De donateurs maken Wynia's Week mogelijk. Doet u mee? Dat kan op verschillende manieren, kijk HIER. Hartelijk dank!*